

Rickul/Nuckö Hembygdsförenings Medlemsblad

Nr 1 Mars 2020 Årgång 28

Den svenska delen av Kulturbrodserna visade upp sitt arbete med Aibotapeten på Vinterträffen i Eskilstuna.

Foto: Mats Bruce

Rickul/Nuckö Hembygdsförening

Adress Rickul/Nuckö Hembygdsförening
c/o Svea Johansson, Sundsvik 32,
155 91 NYKVARN

Organisationsnummer 802016-5232

PlusGiro 55 68 81 - 1

IBAN: SE34 9500 0099 6034 0556 8811

BIC: NDEASESS

E-post info@rnhf.se

Hemsida www.rnhf.se

Uppgifter för medlemsinloggning:

Användarnamn: **medlem**

Lösenord: **rnhf2008**

Föreningen finns även på Facebook

Ansvarig utgivare Ingegerd Lindström

Redaktör Hans Ekman e-post haek@telia.com

Redaktionsråd Martin Wiberg, Göte Brunberg
och Ingegerd Lindström

Tryckt av Larsson Offsettryck, Linköping

Medlemsavgift 200:-, ungdomsmedlem (t.o.m.
25 år) 50:-

Annonspriser 1/1 sida 1200:-, 1/2 sida 700:-,

1/4 sida 500:-, 1/8 sida 250:-

Nästa manusstopp den 15 maj 2020

Styrelse

Ordförande

Ingegerd Lindström (Höbring), Levins gränd 3,
644 32 TORSHÄLLA, tfn 070-735 53 12,
e-post kokkas48@telia.com

Sekreterare

Svea Johansson (Ölbäck), Sundsvik 32,
155 91 NYKVARN, tfn 08-552 463 91,
e-post to.svea.j@gmail.com

Kassör

Ingemar Uussaar (Ölbäck), Åkervägen 6,
194 47 UPPLANDS VÄSBY, tfn 08-590 887 27,
e-post ingemaruussaar@outlook.com

Ordinarie ledamöter

Carl-Axel Adelman (Rosta), Hästmossevägen 8,
147 71 GRÖDINGE, tfn 08-590 887 27,
e-post carl.adelman@telia.com

Ove Grönvall (Ölbäck), Flädervägen 41,
194 64 UPPLANDS VÄSBY, tfn 070-743 36 81,
e-post ovegronvall@hotmail.com

Martin Wiberg (Paj), Staffan Stallares väg 9,
125 35 ÄLV SJÖ, tfn 073-840 70 99,
e-post wiberg.martin@gmail.com

Kaisa Wikström (Ölbäck), Rökerigränd 9, 3 tr,
172 70 SUNDBYBERG, tfn 073-049 20 49
e-post kaisa.wikstrom48@hotmail.com

Suppleanter

Lis Callenmark (Ölbäck/Spithamn) Terrängvägen 89,
129 48 HÄGERSTEN, tfn 08-88 90 95,
e-post lis.callenmark@hotmail.com

Raul Targamaa (Naiva), Lindsbergsvägen 26,
153 94 HÖLÖ, tfn 08-551 592 15,
e-post raul.targamaa@gmail.com

Föreningens ändamål

(citat ur stadgarna paragraf 2)

"Rickul/Nuckö Hembygdsförening är en kultur-
förening för dem som har sina rötter i Rickul/
Nucköområdet i Estland, eller av andra orsaker
känner ett intresse för området och dess historia.

Föreningen skall

- värna om och levandegöra det estlands-
svenska kulturarvet från Estland och Sverige,
både i bevarandet av historien, i nuet och i
framtiden;
- vara kontaktorgan för Rickul/Nucköborna i
Sverige, samt informationsorgan i Sverige
och Estland;
- överföra till våra yngre de traditioner vi själva
mottagit och bevarat, samt idka annan här-
med förenlig verksamhet;
- bevara och förvalta föreningens fasta egen-
dom."

Innehåll

Ordföranden har ordet	3
Nyheter från Lääne-Nigula och Nuckö	4
Inbetalning av markskatten	5
Nyheter från Estland	6
En släktresa till Estland	7-9
Vinterträffen i Eskilstuna	10
Inbetalning av medlemsavgiften	11
Gårdsritningar från Rickul via internet	12-13
Västra Kustens Skogsägare	14
Medlemsrabatter 2020	15

Ordföranden har ordet

Ingegerd Lindström

Kära vänner!

Återigen ser vi fram emot en vår och sommar som vi hoppas ska bli lika bra som tidigare år. Vi träffas i Estland under Hemvändarveckan och ni som inte kan komma över då kan följa oss vad vi gör både på Facebook och i Medlemsbladet.

Planeringen för Hemvändarveckan pågår för fullt och vi hoppas kunna erbjuda något för alla!

Informationstavlor

Föreningen har ett pågående projekt som vi hoppas ska bli klart under detta år. Vi håller på att ta fram informationstavlor som skall sättas upp på fem olika platser inom vårt område. Meningen med dem är att informera Ortsbefolkningen och turister om hur området såg ut före kriget.

Vi vill tala om att här bodde det svenskar och visa upp hur många gårdar som fanns i de olika byarna och hur många svenskar det bodde i byn. På det sättet tror vi att vi kan bevara minnet hos den estniska befolkningen av att området varit bebott av svenskar en gång.

Arbetet fortsätter under våren i en arbetsgrupp som består av Kent Blomberg, Erik och Svea Johansson, Hans Ekman och undertecknad. Till projektet har vi fått 10 000 kronor från Estlandssvenskarnas Kulturförvaltning. Dessutom fick vi en gåva av Inga Ekman innan hon avled som skulle vara till något projekt i Rickul.

Vid Vinterfesten i Eskilstuna kunde vi visa upp den första tavlan, en prototyp som vi kan utgå från. Tavlan mottogs mycket positivt av deltagarna så vi känner oss uppmuntrade att fortsätta på det inslagna spåret.

Rosleps kyrkogård

Ett annat projekt som vi har på gång är en upprustning av kors och stenar på kyrkogården vid Rosleps kapell.

Den delen av kyrkogården som

ligger söder om kapellet är den del där de flesta estlandssvenskar ligger begravda.

Den delen är kulturminnesmärkt och det innebär att vi själva inte får göra något med korsen och stenarna. Många kors behöver renoveras och många stenar behöver också omvårdnad.

För flera år sedan tog jag kontakt med den dåvarande kommundirektören för att be om lov att vi själva kunde renovera våra kors och stenar. Men jag fick snabbt svaret att vi inte fick göra något med dem. Då föll det initiativet och blev liggande bland mycket annat som föreningen höll på med. Men i höstas väcktes frågan igen och jag tog åter kontakt med kommunen och bad om deras hjälp med att undersöka om det fanns en möjlighet att få arbetet gjort nu.

Svaret jag fick var positivt och den nuvarande delkommundirektören, Aivo Hirno, kontaktade Muinsuskaitseamet (Kulturminneskyddet). Svaret därifrån var också positivt, de kunde ge namnet på en expert som hade tillåtelse att utföra dessa arbeten och i december var Aivo Hirno och denne man på kyrkogården och inventerade vad som behövde göras.

De fann att 30 metallkors, med sina stenfundament, behöver restaureras. De fann också att 30 stycken spruckna stenkors behöver restaureras. Dessutom behöver alla stenkors rengöras och alla metallkors behöver rengöras och målas.

Kostnaden för arbetet blev en aning högre än förväntat, men så är det när experter måste tillkallas. Summan slutade på 18 700 euro, med dagens valutakurs cirka 196 500 kronor.

Summan kan verka mycket stor, men om vi ska se till att alla gravarna med sina kors och stenar bevaras för efterkommande generationer så tror jag det är dags att få detta ar-

bete utfört nu. Eftersom Estland har kulturminnesmärkt kyrkogården så kommer den att bevaras i det skick som den är nu och vem vet hur länge stenarna och korsen står kvar om inget görs nu.

Även om summan är stor så anser styrelsen att vi skall ta detta steg nu. På Vinterfesten i Eskilstuna frågade vi de då närvarande medlemmarna hur de ställde sig och alla var positiva och tyckte att vi ska gå vidare med detta.

Om du har några synpunkter på detta så hör gärna av dig till styrelsen per telefon, mail eller brev.

Vi tar naturligtvis också tacksam emot bidrag till detta projekt!

Hemvändarveckan 2020

Årets Hemvändarvecka startar den 4 juli med den traditionella strandfesten på Ölbäckstranden. På söndagen är det gudstjänst, också den enligt tidigare år, i Rosleps kapell. På kvällen blir det en gemensam middag på Roosta.

På måndagen har vi talko på Mickogården på dagen och på kvällen en filmvisning. På tisdagen tänker vi göra en utflykt till Tallinn och vara lite kulturella. Vi planerar att besöka Estlands vackra konstmuseum, Sjöhistoriska museet och eventuellt några andra museer. Programmet är inte spikat ännu men det blir en "Kulturresa" till Tallinn i alla fall.

På onsdagen blir det som vanligt en vandring med Erik Johansson. Vi får se vart han styr färden i år.

Torsdag och fredag kommer att tillbringas på Mickogården med talko, grillkväll, hantverksdag med mera.

På lördagen deltar vi för andra året i rad i Nuckös kafédag. Det ser vi fram emot. Förra året blev ju en succé med cirka 600 besökare. Vi hoppas kunna erbjuda gästerna lite svenska specialiteter. Mer om detta i nästa nummer av Medlemsbladet!

Nyheter från Lääne-Nigula och Nuckö

Göte Brunberg

Befolkningsutvecklingen

Trenden med en ständigt minskande befolkning i Läänemaa fortsatte även under 2019, men i lägre takt än 2018. Invånarantalet i Läänemaa var vid årets slut 21 028 personer, en minskning med 146 personer.

Hapsals invånarantal var 13 173, en minskning med 157 personer. En stor del av minskningen förklaras av att man har ”rensat” i befolkningsregistret för att få fram den aktuella boendesituationen.

I Lääne-Nigula kommun minskade invånarantalet med 42 personer, från 7 195 till 7 153. En starkt bidragande orsak till detta var att de nästan hundra boende på ålderdomshemmet i Koluvere flyttades till ett ålderdomshem i Lihula i Läänemaa kommun.

Tabellen nedan visar invånarantalet per by i Nuckö delkommunen den 1 januari 2019 och 2020 och förändringen under 2019. Delkommunens invånarantal har under året glädjande nog ökat med 14 personer.

By	2019	2020	+/-
Bergsby	15	12	-3
Birkas	196	188	-8
Derhamn	25	24	-1
Dirslätt	16	17	+1
Enby	26	25	-1
Gambyn	18	18	0
Gutanäs	16	16	0
Harga	43	46	+3
Hosby	25	26	+1
Höbring	8	8	0
Klottorp	15	15	0
Lyckholm	19	20	+1
Odenholm	6	6	0
Pasklep	94	95	+1
Persåker	29	28	-1
Rickul	20	20	0
Roslep	23	25	+2
Skätanäs	30	32	+2
Spithamn	14	20	+6
Sutlep	112	118	+6
Tällnäs	11	10	-1
Ölbäck	32	33	+1
Österby	53	58	+5
Totalt	846	860	+14

Lääne-Nigulas budget 2020

Enligt budgeten kommer inkomsterna att bli 12,3 och utgifterna 12,0 miljoner (mm) euro. Den större delen av inkomsterna utgörs av 5,8 mm euro i inkomstskatt för privatpersoner och statligt bidrag av 3,4 mm euro från en stödfond. De största utgiftsposterna är lönekostnader med 7,1 mm euro och verksamhetskostnader (”majanduskulud”) med 4,2 mm euro. Investeringskostnaden är 4,6 mm euro, varav 2,6 mm euro täcks med lån. Den största investeringen är en samlingssal i Oru skola, som kommer att kosta cirka 1,2 mm euro.

Förra årets älgjakt

Under älgjaksäsongen 15 september-15 december 2019 skulle, enligt den styrande myndigheten Miljöagenturen, cirka en tredjedel av Estlands 17 000 älgar skjutas. Detta mål visade sig bli svårt att uppnå på grund av brist på älg i markerna.

I Läänemaa skulle nästan 500 älgar skjutas. Av länets 18 jaktsällskap klarade fem inte av att fylla sin tilldelade kvot. Det fanns inte tillräckligt med älgar eller också tyckte man inte att det var rätt att skjuta alla som man såg. Enligt god jakt sed skulle man göra ett urval och skjuta en tredjedel tjurar, en tredje-

del kor och en tredjedel kalvar.

Növa och Rickuls jaktsällskap skulle ha skjutit nästan 20 älgar. På grund av att älgarna var så få beslutade man att inte försöka fylla kvoten utan sparade alla vackra unga tjurar, något som resulterade i att endast ett tiotal älgar sköts.

Lösta tvister

I förra årets Medlemsblad beskrevs två tvister, i vilka Lääne-Nigula kommun var inblandad. Det verkar som att de nu har fått en lösning.

Den ena tvisten gällde att kommunen vägrade att ge OÜ Kekkilä tillstånd att bryta torv på ett nytt område så länge som orsaken till brunsvattenproblemen i Salajõe-området inte var klarlagda. Man har nu nått fram till en lösning: Kekkilä får sitt brytningstillstånd på villkor att företaget bekostar borrhålet av fem-sex 100-150 meter djupa dricksvattenbrunnar i området, och även sköter det framtida underhållet av brunnar och rörsystem.

Den andra tvisten gällde vägen till Ramsholms udde, som markägaren hade stängt av för biltrafik med en grind. Kommunen beslutade därför att vägen skulle vara allmän väg. Mot detta protesterade markägaren i domstol. I en första instans har kommunen fått rätt.

Ung älg tjur i Nuckö.

Foto: Valeri Štšerbatöh

Inbetalning av markskatten 2020

Markskattebeskedet, *Maksuteade*, för år 2020 har nu sänts ut från skattemyndigheten Maksu- ja Tolliamet.

Nytt för i år är att man har infört en ensad procentsats för beskattningen i hela Lääne-Nigula kommun. Detta innebär en något högre markskatt än tidigare för fastigheterna i Nuckö delkommun.

Hur mycket markskatt som totalt skall betalas under året står på markskattebeskedet i den första inramade rutan under rubriken *Kokku*.

Det finns två betalningstillfällen, den 31 mars och den 1 oktober. Om skattebeloppet är 64 euro eller mindre skall hela beloppet vara inbetalt senast den 31 mars.

Inbetalning skall ske till ett av de bankkonton som står i nästa ruta (raden som börjar med *Maks tasutakse* ...). Du måste ange det nummer, *viitenumber*, som står på raden under bankkontona. Det numret är

unik för varje skattebetalare, så det är noga med att det blir korrekt!

Vid inbetalning via internet måste den mottagande bankens SWIFT/BIC-kod och IBAN-numret (internationella banknumret) för Maksu- ja Tolliamets konto i banken anges. Ange *Maksu- ja Tolliamet* som mottagare.

Även vid inbetalning via ett svenskt bankkontor blir det billigast om man själv fyller i samma uppgifter som vid internetbetalning.

Behållning/skuld på förskotts- betalningskontot

Markskatten administreras på så sätt att de pengar som en person betalar in hamnar på personens "förskottsbetalningskonto". Från kontot dras markskatten vid de båda betalningstillfällena. Om det finns en skuld på kontot utgår en ränta av 0,06 procent per dag, vilket på ett helt år blir cirka 22 procent.

Du kan själv via internet ta reda

på om du har en skuld på skattekontot. Logga in som medlem på föreningens hemsida och gå till Medlemsidor. På sidan Inbetalning av markskatt finns en länk till en instruktion som du kan ladda ned.

Planerad regelbunden markvärdering

Den gällande värderingen av markerna är från 2001, alltså nästan 20 år gammal. Det innebär att det inte finns någon överensstämmelse mellan det värde som står på markskattebeskedet och dagens marknadsvärde. Man planerar därför, med början från 2021, att lämna det nuvarande systemet med priszoner och införa individuell värdering av varje markstycke utgående från ett antal bestämmande faktorer, som storlek, läge, närhet till allmän väg och affär.

Ny värdering skall ske vart fjärde år.

Gnī duftet mä viks
opa svart stivlaņa.
Te afta sko ve sja
gå opa langas.

Biluthyrning i Tallinn med service på svenska

Dygnspriser från 32 euro (med obegränsad körsträcka).

För bokning eller frågor, hör av er till Matti, Autopluss OÜ,
tfn +372 56 566 390, eller e-post myo@hot.ee

Hemsida autopluss.onepagefree.com.

Årsmöte 2020

Lördagen den 18 april är ni välkomna till årsmötet.

Vi kommer att hålla mötet på Ersta Hotell & Konferens,
Erstagatan 1 K, Stockholm.

Ta T-banan till Medborgarplatsen, sedan busslinje 2 till hållplats
Ersta sjukhus.

Vi startar klockan 13.00, men portarna öppnas klockan 12.30.

Program: Sedvanliga årsmötesförhandlingar

Kaffepaus

Information om ett sång- och musikprojekt av makarna Kjell Frisk
och Catherine Frisk Grönberg

Information från styrelsen

Välkomna!

Nyheter från Estland

Toomas Käbin

Estland i FN:s säkerhetsråd

Estland är sedan början av 2020 för första gången medlem i FN:s säkerhetsråd. Förutom de fem permanenta medlemmarna USA, Ryssland, Kina, Frankrike och Storbritannien roterar medlemskapet bland övriga FN-medlemmar med två års mandatperioder. Medlemskapet föregicks av ett intensivt arbete av Estlands utrikesdepartement och president Kaljulaid personligen. Medlemskapet ger möjlighet, om än marginellt, att påverka viktiga skeenden i världspolitiken. Ur ett politiskt perspektiv ses medlemskap som ett stort framsteg för Estland.

100 år sedan Tartufreden

Freden i Tartu, som innebar att Ryssland erkände Estlands självständighet för all framtid, högtidlighölls i början av februari i Tartu med en konferens och minneskoncert. Estland har gjort gällande att freden utgör grundvalen för den nuvarande Republiken Estland, medan man från ryskt håll vill se 1991 som avstamp för det nuvarande Estland, vilket skulle innebära ett erkännande av ockupationen 1940-1991. En ständig fråga i förhållandet mellan Estland och Ryssland är gränsen mellan länderna, eftersom man i fredsfördraget ur estniskt perspektiv utgår från förkrigstidens gräns som gick öster om Narvaflo den, förutom att Petseri län i sydöst tillhörde Estland. Områdena tillhör idag Ryssland.

Rekordmånga start-up-företag

Förra året grundades cirka 150 start-up-företag i Estland. Sammanlagt sysselsätter de cirka tusen företagen 6 000 personer. 88 procent av de anställda är under 40 år och 36 procent av företagen drivs av kvinnor. Genomsnittslönen ligger på 2 347 euro, vilket är 68 procent högre än genomsnittslönen i landet. Ett bevis på framgång är att statens

skatteintäkter från företagen ökade från 36 miljoner euro 2017 till 77 miljoner 2019.

Rekordlåg arbetslöshet

Arbetslösheten i Estland låg 2019 på rekordlåg nivå – 4,1 procent. Antalet förvärvsarbetande uppgick till 680 000 personer och ökade mest inom den offentliga sektorn, såsom förvaltning samt sjuk- och hälsovård. Antalet anställda inom den privata sektorn gick något tillbaka. Den låga arbetslösheten har drivit upp lönerna på grund av omfattande offentliga investeringar inom bygg- och anläggningssektorn. För 2020 beräknas lönerna öka med 6,5 procent, mot 7,5 procent 2019, med anledning av en viss avkylning i ekonomin. Det råder stor brist på kvalificerad arbetskraft vilket lett till temporär arbetskraftsinvandring, huvudsakligen från Ukraina. 2019 beviljades 32 000 tillstånd, en ökning med över 60 procent i jämförelse med 2018.

Passagerarrekor

Tallinns hamn noterade 10,6 miljoner passagerare 2019, en liten ökning i jämförelse med 2018. Helsingfors är den viktigaste destinationen med cirka 8,8 miljoner resenärer. För Stockholm noterades 933 000 och antalet kryssningspassagerare uppgick till 660 000. Tallink har 57 procent av marknaden. Antalet resenärer från Finland minskade med 1,7 procent, medan antalet resenärer från Tyskland, Kina, Ukraina, Lettland och Ryssland ökade.

Tallinns flygplats noterade 3 260 000 resenärer, en ökning med 9 procent sedan 2018. Air Baltic är marknadsledande med 21 procent av resenärerna. Till sommaren öppnar bolaget nya linjer till Rom, Nice, Zürich och Hamburg. Även för Tartu noteras en ökning med 8,5 procent, eller sammanlagt drygt

28 000 resenärer. Från Tartu kan man flyga dagligen till Helsingfors med Finnair.

BRA-flyg till Estland

BRA-flyg erbjuder dagliga flygningar, utom lördagar, mellan Bromma och Tallinn under perioden 30 mars-31 augusti. Till Kuressare flyger man måndagar och fredagar under perioden 15 maj-31 augusti. Genomgångspriser erbjuds från samtliga BRA-destinationer i Sverige och flygningarna ger poäng för dem som har Finnairs bonuskort.

Hemvärnsjubileum

Det estniska Hemvärdet, Kaitseliit, firade i februari 30 år sedan organisationen kunde återupprättas 1990. Hemvärdet har 26 000 medlemmar med enheter för män, kvinnor, pojkar och flickor. En av grundpelarna är stark lokal förankring över hela landet som stöd till Estlands försvarsmakt. Inställningen till Hemvärdet är positiv även om medlemsvärvning ges hög prioritet.

Korruptionsindex – plats 18

Enligt Transparency International hamnar Estland på plats 18 bland världens 180 länder vad gäller korruption. De bästa i klassen är Danmark, Nya Zeeland och Finland. Mätningarna baseras på korruption inom offentlig sektor. Litauen hamnar på plats 38, Lettland på plats 41 och Ryssland på plats 138.

Adressändring?

Om du flyttar till en ny adress, meddela adressändringen till föreningen med ett mejl till info@rnhf.se eller direkt till den registeransvariga Brita Wiberg, tfn 070-697 48 28, e-post brita.wiberg@gmail.com. Meddela även om du har ändrat din e-postadress, så kvarstår du som prenumerant på Nyhetsbrevet.

En berättelse från släktresan till Estland

Stefan Karlsson och Ingrid Karlsson

Sista lördagen i augusti varje år brukar vi barn till Axel och Irene Nyman från Klockargården på Nuckö, Kestarsa, tillsammans med våra familjer träffas i Edsbergsparken i Sollentuna. Där njuter vi av picknick med medhavd matsäck och spelar faktiskt brännboll och umgås allihop över generationsgränserna och oavsett ålder. Vi har haft den här traditionen sedan början av 2000-talet och det är något alla värdesätter. Rent geografiskt är vi numera spridda runt Stockholm, men också över landet, från Halmstad, Säffle och norrut till Östersund. Närvaroantalet har varierat mellan 28 till hela 40 personer i alla möjliga åldrar. Till all lycka har vi varje år haft vädrets makter med oss, med solsken och härligt sommarväder den dagen.

Vid 2018 års träff kom förslaget och frågan upp om vi kanske skulle ses på Nuckö nästa gång, det vill säga 2019. Förslaget föll väl ut och en liten resekommitté bestående av tre av våra barn, det vill säga tre kusiner, satte igång arbetet med planering och förberedelser för ett sådant arrangemang. Det är ju mycket som ska klaffa om ett helt gäng släktingar i olika åldrar ska resa, bo och även ha middagar tillsammans. Och allt kom att ordnas till det allra bästa.

Hela 36 personer slöt upp på resan. Det var mycket støj och glam på färjan från Värtan till Tallinn, som det alltid är när vi träffas. Till allas glädje gäller hos oss inte alls uttrycket att slakten är värst. Tvärtom har vi alltid fantastiskt trevligt när vi träffas vid födelsedagar, jul eller liknande, och ingen tycks vilja gå hem, roligt nog. Hur som helst, när alla kommit från Tallinn till Hapsal på fredagen hade vi lyckats boka in samtliga på restaurang på fredagskvällen, på en gemensam middag på Viigi

Ättlingar till Axel och Irene Nyman från Klockargården på Nuckö, Kestarsa, gjorde sommaren 2019 en gemensam resa till Nuckö. Foto: Privat

Kohvik, vackert beläget vid viken längs strandpromenaden i staden. Alla kunde alltså äta middag tillsammans, otroligt nog. Personalen gjorde ett jättejobb och lyckades få allt att fungera med både mat till alla, servering, och till sist även betalning. Det gjorde de bra!

Lördag morgon kom Ülo Kalm med inhyrd buss och hämtade oss alla för färd till Nuckö. Vi hade haft en hel del kontakt med Ülo inför sammankomsten och angående vår planerade resa och han erbjöd sig också att vara vår guide. Det kom att visa sig nästan ovärderligt.

Under färden på landsbygden berättade Ülo om estlandssvenskarnas historia, och då också hans egen gripande berättelse om hur det kom sig att hans familj blev kvar i Estland och inte kom över till Sverige. Han berättade också, och förklarade en del, om minoritetslängden och kulturförvaltningen i Estland gällande estlandssvenskarna idag. Vi fick även höra en hel del om vår anfader Johan Nymann och det arbete denne lade ned för estlandssvenskarna och deras historia och

kultur. Den yngre generationen är nog inte lika förtrogen med svenskarnas historia i Estland, varför Ülo Kalms redogörelse blev till stor nytta för dem och ökade deras kunskaper om både den estlandssvenska befolkningen och deras, det vill säga vår, historia.

Det första stoppet blev vid Klockargården – Kestarsa – vårt barndomshem, som numera blott är en gräskulle med namnskylt och bilder. Där togs det många foton på oss alla, i olika familjekonstellationer, och naturligtvis bilder på hela den fantastiska skaran tillsammans. Härliga bilder, med mycket glädje. Färden gick efter det vidare den korta sträckan till Nuckö kyrka och kyrkogården och Johan Nymanns grav, där Ülo Kalm tände ljus och vi satte en vas med blommor på graven. Det kan nämnas att det just i år är 160 år sedan Johan Nymann föddes. I samband med besöket vid graven besökte vi även minnesmonumentet och prästgården. På gräsplanen framför prästgården var det marknad och där kunde vi passa på att köpa

Vid Klockaregården, Kestarsa, barndomshemmet för barnen till Axel och Irene Nyman, som numera endast är en gräskulle med en berättande skylt, samlades hela gänget för en gruppbild.

Foto: Privat

lokalproducerade matvaror eller hemslöjd och liknande från trakten. Som extra grädde på moset öppnades kyrkan för oss och vi fick tillträde till kyrkan för en privat visning. Det kändes mycket speciellt att åter få vara inne i den kyrka där vår far, Axel Nyman, tjänstgjorde som klockare och kantor och spelade på julottor och andra kyrkliga tilldragelser. Som anekdot kan nämnas att de äldre av oss barn till Axel, fick (var tvungna att) följa med till kyrkan och hjälpa till att pumpa luft till orgeln när pappa Axel spelade. Det var vanligtvis kallt i kyrkan och vi hade tråkigt och att pumpa luft till orgeln var ingenting vi var särskilt glada åt egentligen. Till julottan var emellertid kyrkan uppvärmd och det var en helt annan upplevelse än annars på året. Våra julottor i kyrkan med pappa Axel är därför ljusa minnen för oss alla lite äldre barn.

Därefter for vi vidare till Lyckholm och baron Gustav von Rosens herrgård, som nu är helt

återuppbyggd och enastående fint renoverad. Ülo Kalm berättade om von Rosens liv och öde och den fängslande historien om hur von Rosen lyckades återfå herrgården, och sedan hans enorma mödor och kostnader för att renovera den till den enastående byggnad den är idag. Det är sannerligen en livsgärning att beundra.

Museet vid herrgården, som också det öppnades för oss för visning, inrymmer huvudsakligen äldre verktyg och sådana redskap som användes på gårdarna ända fram till år 1944 när vi lämnade det gamla landet. Ingen på Nuckö hade elektricitet och allt arbete utfördes för hand ända till dess, som det alltid gjorts. Det var därför mycket intressant att på nytt få se de redskap och liknande som vi mindes från vår barndom. Det är samtidigt, med avseende på hur mycket världen förändrats sedan dess, idag nästan svårt att tänka sig hur livet var då, när vi växte upp. Med is på vatten-

hinken inne på vintermorgnarna till exempel. Då kan vi känna en stor tacksamhet att utvecklingen gått framåt, så som den gjort. Ingen av oss vill nog ens under en kortare tid prova på det strävsamma liv vi levde när vi växte upp. Det var verkligen en hård och strävsam värld som vi inte önskar att få tillbaka.

LLyckholms by, i närheten av herrgården, bodde vår mormor och morfar, Mathias och Anna Bombas, fram till flykten år 1944. Vi ville återse huset som faktiskt står kvar i samma utförande som då, även om det nu lyckligtvis är helt renoverat. Chauffören sattes här verkligen på prov då den smala vägen visade sig sluta i en väldigt liten parkering, som dessutom var nästan full med bilar.

Efter mycket manövrerande fram och tillbaka lyckades han faktiskt vända den stora bussen och vi kunde åka därifrån. Det var ett rent mästarprov från hans sida tyckte vi allihop.

Sedan fortsatte vi hem till Ülo

Kalm, där han frikostigt upplät utrymme i sin trädgård för att inta vår matsäck. Han bjöd sedan dessutom på kaffe i den magnifika trädgården. Efter kaffet visade han oss runt i sin oerhört vackra trädgård. Trädgården omfattar till exempel en vattenanläggning och ett område med fina fruktträd och olika, sällsynt vackra trädgårdsväxter. Besöket där blev också det en verklig upplevelse för oss. Vi tackade Ülo Kalm och hans förtjusande hustru för deras generositet och överlämnade en liten present, med vår förhoppning att den ska komma väl till pass i trädgården – och kanske vara lite sällskap åt storken som bor där sedan länge.

Efter vilan hos Ülo Kalm körde bussen vidare genom skogarna till Pasklep-stranden, varifrån vår dramatiska båtresa vid flykten påbörjades natten till den 23 mars 1944. Här kunde vi bese och på nytt trampa den steniga och långgrunda stranden igen efter att inte ha varit där under många, många år. Det var känslösamt på flera sätt. Dels för oss som lämnade vårt kända hemland mot en oviss framtid den natten, men inte minst för kusinbarnen som nu med egna ögon fick se och uppleva platsen där deras föräldrar och farföräldrar gick ombord på en alldeles för liten båt, för en osäker färd mot okänt mål. Det var gripande på många sätt för många av oss men blev även det ett glimrande minne, i solen, på stranden, som hade så avgörande betydelse för våra framtida liv.

Den långa och fantastiska och på många sätt känslofyllda dagen avslutades på Aibolands museum, även där med Ülo Kalms kunniga och insatta berättelser om svensk-tiden, men även om den sovjetiska tiden efter 1944. Det var som alltid mycket intressant, men framför allt gripande att lyssna till vad han kunde berätta. En del inköp av hantverk och annat som såldes på museet gjordes ju i vanlig ordning, som det brukar bli för oss. Det är svårt att

besöka museet utan att handla någonting alls.

Sammanfattningsvis blev det en helt fantastisk och alldeles oförglömlig dag för oss alla som var med på den släktdagen i den gamla hembygden. Något vi kommer att bära med oss för alltid. Åldern på oss som var med sträckte sig från 14 till 88 år, och alla fick ut något av dagen, och av resan. Som sagt, oförglömligt!

Vi vill också särskilt tacka Ülo Kalm för denna fantastiska dag! Hans välvilja att ställa upp för oss med allt sitt kunnande, sin tid och sin gästfrihet var helt ovärderligt för oss. Att först komma till Hapsal, hämta upp oss, och resa runt och berätta allt intressant, bjuda in oss till sin trädgård, åka tillbaka till Hapsal och öppna museet, och först därefter köra tillbaka till sitt hem på Nuckö, under det att han hela dagen berättat om historia och historier,

visar på en stor, stor generositet. Och ett stort hjärta som verkligen klappar för estlandssvenskarna och det estlandssvenska kulturarvet. Det var ett sant privilegium att få ha honom med oss som guide och ciceron hela den dagen. Suur tänu, Ülo!

Än en gång, ett stort tack från alla oss Nymans, med såväl barn och barnbarn och inte minst de respektive som följt med oss på resan – och som tålmodigt lyssnat på alla berättelser från alla om tiden som var. Även de har som alltid lyssnat med stort intresse, och våra kära respektive är en självklar del av vår härliga släktgemenskap. Det förtjänar avslutningsvis att nämnas att sällsamt nog alla med estlandssvenska rötter är ju var och en en länk till det förflutna. Samtidigt som var och en i högsta grad utgör ett stycke levande historia. Det är sannerligen något att vara stolt över. Och det är vi ju, alla, inte sant?

Upprop!

Hjälp Aibolands museum att bygga nya Havscentrum!

Vid Aibolands museum kommer det byggas ett nytt Havscentrum för olika verksamheter. Byggnaden får i gatuplanet utrymmen för en liten båtverkstad och ett kafé med kök. På övervåningen kommer det att byggas en multifunktionell utställnings-, konferens- och konsertsal för 60 personer.

Bankkontouppgifter:

Kontoägarens namn: Rahandusministeerium (kontoägaren för Sihtasutus Rannarootsi muuseum/Stiftelsen Aibolands museum är Estlands Finansministeriet.)

Bank: SEB Pank AS

Adress: Tornimäe 2, Tallinn, 15010, Estonia

SWIFT: EEUHEE2X

IBAN: EE891010220034796011

Referensnummer: 3500082114 OBS! Referensnummer är obligatoriskt för att bidraget kommer fram.

Bidragets syfte: Havscentrum

Vi är tacksamma för Ditt stöd!

Ülo Kalm

Vinterträff i Eskilstuna

Ingegerd Lindström

Lördagen den 8 februari träffades cirka 45 medlemmar på Plaza hotell i Eskilstuna. Det var dags för årets Vinterträff och eftersom vi brukar vara i Eskilstuna med ett möte vartannat år passade det bra att förlägga träffen dit i år.

Vi kanske hade hoppats på fler deltagare, men de som kom verkade nöjda. Vi startade dagen med ett föredrag av författaren och journalisten Marcus Wallén från Åland. Under sitt arbete med sin förra bok, "Nazistguldets och de invigdas hemlighet", kom han i kontakt med namnet Ludwig Lienhard och blev nyfiken på mannens bakgrund.

Ludwig Lienhard var den tyske officer som hjälpte tusentals estlandssvenskar att undkomma den ryska ockupationen. Han organiserade resorna ut ur Estland med båten Juhan som de flesta reste med. Frågan är då varför han gjorde detta? Kanske för att han själv hörde till en minoritet i Tyskland, han föddes i den danska minoriteten i Flensburg, då hans mor var danska, och med okänd fader. Där växte han upp hos sina morföräldrar och modern gifte sig så småningom med Alfred Lienhard som blev Ludwigs styvfar. Ludwig lämnade Tyskland några år och han arbetade bland annat som journalist och hans första artiklar handlade just om estlandssvenskarna. Han lärde sig danska, norska och lite svenska och blev sedan gymnasielärare i Tyskland. Så småningom bestämde han sig för att bli en "riktig" tysk och anslöt sig till nazistpartiet.

Hjälte eller skurk?

1939 tjänstgjorde han på radion men han vägrade att göra som han blev tillsagd och fick sparken. Han blev skytt på ett plan som blir nerskjutet och han blir skadad. Hans fru, Witta, och hans barn fick genom vänner komma till Sverige, där frun fick arbete som föreståndare på kindergården på Tyska skolan i Stockholm.

Marcus Wallén, journalist och författare från Åland, höll ett mycket intressant föredrag om Ludwig Lienhard vid föreningens Vinterträff i Eskilstuna.

Foto: Mats Bruce

Han samarbetade en tid med Carl Axel Mothander och samlade in pengar till svältande estlandssvenskar och ville att estlandssvenskarna skulle få lämna Estland. Detta sade dock tyska ledningen nej till men de tillät sjuktransporter. Så småningom fick han ett ja till att evakuera estlandssvenskarna och han organiserade nio resor med fartyget Juhan.

Själv följde Ludwig med till Sverige och slog sig ner här och trodde att han skulle få stanna som tack för hjälpen. Men det gick inte riktigt som han trodde. Så småningom utvisades han och bosatte sig i Argentina.

Ja, det var naturligtvis mycket mer som Marcus berättade om Ludwig Lienhard, men alla som vill veta mer får vänta tills hans bok om samme man utkommer. Han trodde att det skulle ske i vår och vi väntar med spänning på att få läsa hela historien om denne man, Ludwig Lienhard, som lockar fram en fråga som många har ställt: var han en hjälte

eller var han en skurk? För de estlandssvenskar som han hjälpte att fly Estland innan den ryska ockupationen känns han nog som en hjälte, men för andra som upplevde hans andra sida kanske han sågs som en skurk.

Fantastiskt arbete

Efter en rast med kaffe och smörgås informerade styrelsen bland annat om Hemvändarveckan, informationstavlorna och renoveringen av kors och stenar på Rosleps kyrkogård, som ni kan läsa om i min ledare.

Innan kaffet visade Kulturbrodöserna upp den vackra Aibotapeten som de håller på att brodera. Vilket underbart arbete! De är väldigt duktiga och senare i år eller i början av nästa år planeras en invigning av tapeten på Sjöhistoriska museet i Stockholm. Det gäller bara att få en ledig tid på museet för tapeten. Det är så spännande att se hur alla bilder växer fram. Förhoppningsvis kan de ta med den till årsmötet och visa upp hur långt de då har kommit.

Inbetalning av medlemsavgiften och utskick av Medlemsbladet

Den 1 mars har fortfarande många av förra årets medlemmar inte betalat medlemsavgiften för år 2020. Vi hoppas att detta beror på att ni har glömt att betala in avgiften och inte att ni har tänkt avbryta medlemskapet.

Vi sänder er därför ett nytt in-

betalningskort med detta nummer av Medlemsbladet. För att ni skall komma med i den utgåva av medlemsförteckningen, som sänds ut med nästa nummer av Medlemsbladet, måste betalning ha skett senast den 15 maj.

För att spara tryck- och porto-

kostnader för föreningen gör vi så att om det finns två eller flera medlemmar på samma adress, så skickar vi bara ut ett enda exemplar av Medlemsbladet. Om du vill ha ett eget exemplar, sänd då ett mejl till info@rnhf.se.

Hemvänderveckan 2020

Årets Hemvändervecka innehåller, liksom tidigare år, en hel del aktiviteter.

Lördag 4 juli

Strandfest på Ölbäckstranden.

Söndag 5 juli

Gudstjänst i Rosleps kapell.

Gemensam middag på Roosta.

Måndag 6 juli

Talko på Mickogården,

samt filmkväll på Mickogården

Tisdag 7 juli

"Kulturresa till Tallinn". Vi besöker några museer.

Onsdag 8 juli

Vandring med Erik Johansson.

Torsdag 9 juli

Grillafton på Mickogården.

Fredag 10 juli

Miljöstädning på stranden.

Tovning på Mickogården.

Lördag 11 juli

Vi deltar i "Öppet kafé i Nuckö" och visar upp Mickogården.

OBS! Detta är ett preliminärt program. Det kan komma att ändras.
Fullständigt program i nästa nummer av Medlemsbladet.

Välkomna!

Gårdsritningar från Rickul är nu tillgängliga via internet

Göte Brunberg

I slutet av 1980-talet var det nog inte många som kunde ana att Estland några år senare skulle bli fritt och att man åter skulle kunna besöka sin gamla hembygd. Medan det ännu var möjligt satte man därför igång ett arbete med att ur minnet dokumentera gårdarna i den dåtida Rickuls kommun 1943/44. Trots att det hade gått mer än 40 år var det många som i detalj kom ihåg hur hemgården såg ut. För varje gård gjordes en skiss som sedan renritades till en gårdsritning.

Ritningarna visades på två utställningar, 1988 och 1991, men har sedan dess inte visats. För att göra dem allmänt tillgängliga har de nu blivit digitaliserade och kan laddas ned från Hembygdsföreningens hemsida.

Historik

Initiativet till dokumentationsarbetet togs 1986 av en informell arbetsgrupp, "Bakveldesgruppen", med representanter från de norra byarna i Rickuls kommun (Odenholm, Spithamn, Bergsby, Roslep och Ölbäck). De som hade bost på gårdarna lämnade skisser till ritkunniga personer, som tuschade eller blyertsritade dem på ritfilm. Resultatet, cirka 140 ritningar i A3- och A4-format, och några gårdsmodeller som också hade gjorts, visades på en utställning i Rågsveds Folkets hus 1988.

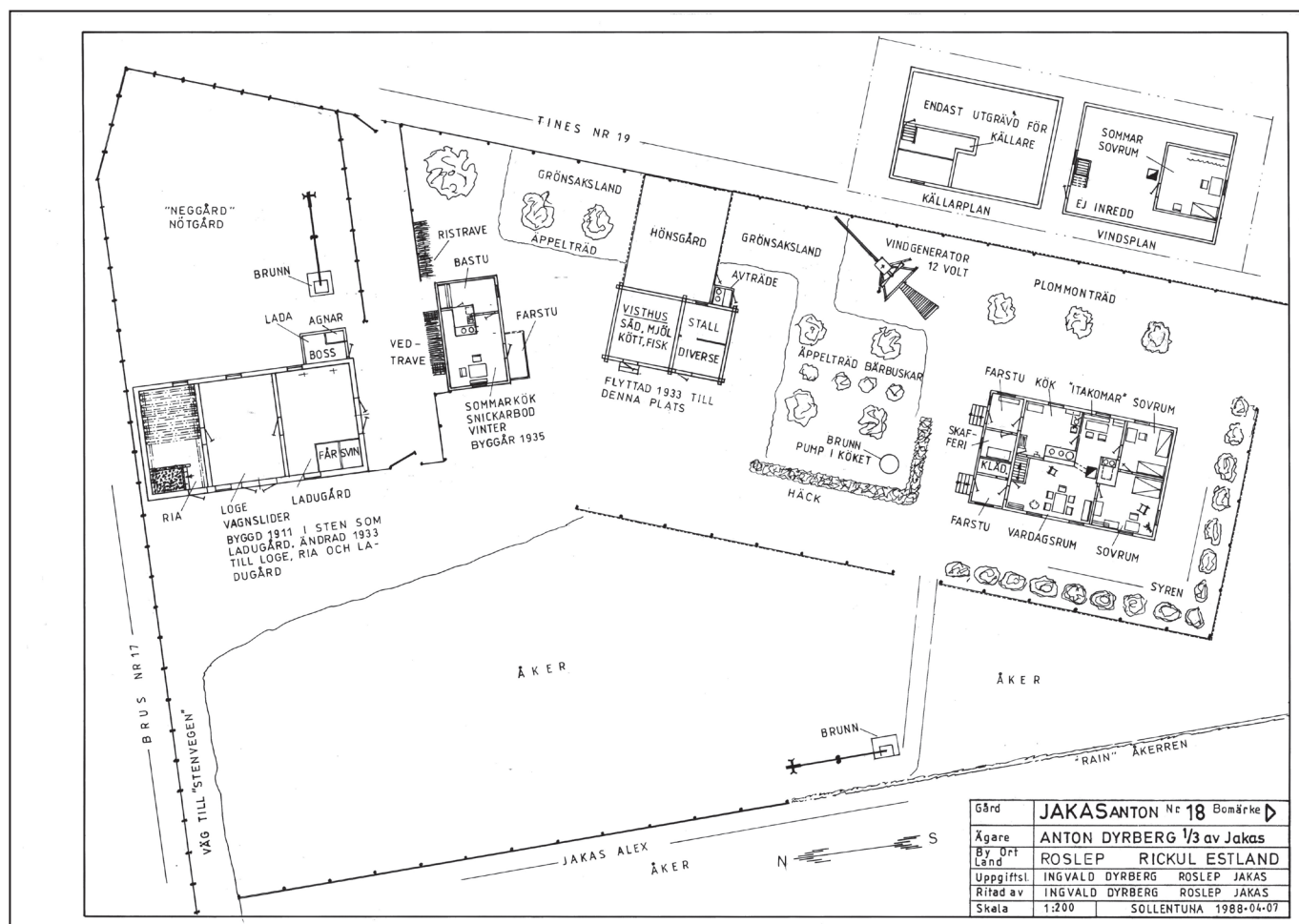
Bakveldesgruppens initiativ följdes senare av "Fraveldesgruppen", som dokumenterade gårdarna i de södra byarna i kommunen (Rosta, Paj, Haversved, Rickul, Lucksby, Höbring och Gambyn).

Deras över 140 ritningar visades på en utställning i Rågsveds Folkets hus 1991.

Man kan säga att projektet där- efter föll i glömska. Det blev inte någon mer visning av ritningarna. Originalritningarna behölls troligen av de som hade ritat dem. Det fanns tankar hos Hembygdsföreningen att publicera ritningarna i pärm- eller bokform, men det visade sig bli för dyrt eftersom de flesta av ritningarna var i A3-format. Att ta ned A3-ritningarna till A4-format mötte motstånd från en del håll, eftersom man ansåg ritningarna då skulle bli svårlästa och skalan bli felaktig.

Hur många ritningar gjordes och vilka renritade dem?

Som framgår av tabellerna gjordes totalt 284 gårdsritningar, varav 144 för byarna i Fravelde och 140

Gårdsritning för gården "Jakas Anton", nummer 18, i Roslep.

för byarna i Bakvelde. Rubrikerna ”Reg.” och ”Oreg.” i tabellerna avser om gårdarna var registrerade eller icke registrerade i det estniska fastighetsregistret och förklaras nedan.

Det var många som deltog i renritandet men det var några som gjorde speciellt stora arbetsinsatser. I Fravelde gjorde Herman Treiberg från Rickul Koppel 74 ritningar, Benita Beckman f. Boman från Gambyn Matas 19, Arne Strömquist från Norrby Stråndback 10 och Hjalmar Stenberg från Rickul Gjardbacks August sju. Hjalmar gjorde dessutom nio kartsquisser över byarna i Fravelde.

I Bakvelde gjorde två personer hela ritarbetet. Ingvald Dyrberg från Roslep Jakas gjorde 96 ritningar och Ivar Brunberg från Roslep Bista gjorde 44.

Registrerade och icke registrerade fastigheter

I Estland fanns ett centralt fastighetsregister, ”Maaüksuste nimekiri” (Förteckning över markenheter), som gjordes upp 1938. Av historiska skäl förtecknades fastigheter-

By	Reg.	Oreg.	Tot.
Rosta	6	1	7
Paj	12	2	14
Haversved	6	4	10
Rickul	14	1	15
Norrby	10	0	10
Söderby	20	3	23
Lucksby	15	0	15
Höbring	22	6	28
Gambyn	20	2	22
Totalt	125	19	144

Tabell 1. Antalet gårdsritningar för byarna i Fravelde.

By	Reg.	Oreg.	Tot.
Odenholm	11	0	11
Spithamn	19	14	33
Bergsby	19	7	26
Roslep	44	9	53
Ölbäck	15	2	17
Totalt	108	32	140

Tabell 2. Antalet gårdsritningar för byarna i Bakvelde.

na godsvis. För gårdarna i Rickuls kommun, som i praktiken var samma område som historiskt tillhörde Rickuls gods, hade varje gård ett namn och ett registernummer. Namnet i registret var förestniskat men i vardagstal och på gårdsritningarna användes ett dialektalt namn. Gårdens registernummer visas i ritningens faktaruta. Ett ”A” före numret, exempelvis A-23, anger att gården ursprungligen inte friköptes utan arrenderades.

En komplicerande faktor när det gäller gårdsritningarna är att en del av dem visar gårdar som inte fanns i fastighetsregistret (kolumnen ”Oreg” i tabellerna). Den registrerade ägaren hade kanske en eller flera bröder och de hade mellan sig gjort upp hur gårdens marker skulle brukas. Bröderna hade kanske byggt sig egna gårdshus, som i folkmun fick egna namn och betraktades som ”fullvärdiga” gårdar. Det var också vanligt att jordlösa personer fick ett litet markstycke för att uppföra en torpstuga utan att detta fördes in i fastighetsregistret.

Som exempel kan nämnas Spithamn, där det totalt gjordes 33 gårdsritningar. Av dessa kan 19 hänföras till registrerade fastigheter och inte mindre än 14 till oregistrerade. Exempelvis finns för gården ”Esmars”, förutom en ritning för huvudfastigheten, ytterligare tre ritningar för de oregistrerade fastigheterna ”Esmars Alex”, ”Esmars Andreas” och ”Esmars Johannes”.

Underlagen för digitalisering

De underlag för digitalisering av gårdsritningarna som jag har haft tillgång till är de ritningar som jag har fått ”ärva” från min kusin Ingvald Dyrberg och de som jag har hittat i några pärmar i Svenska Odlingens Vänners arkiv. De senare är till största delen papperskopior av varierande kvalitet (ofta kopia av kopia eller i ännu senare led). Kvaliteten är ändå av underordnad betydelse så länge som ritningarna är läsbara.

För Bakvelde är jag helt säker på att jag har hittat underlagen för samtliga av de ursprungligen framtagna ritningarna och för Fravelde är jag nästan säker på att det är så. För några registrerade gårdar saknas ritningar, men detta kan förklaras med att de aldrig blev gjorda på grund av att det inte fanns någon uppgiftslämnare.

Visning och nedladdning av gårdsritningarna

Ritningarna är lagrade i pdf-format på Hembygdsföreningens hemsida. För att visa dem på din dator och ladda ned dem för utskrift krävs att ett pdf-läsningsprogram, exempelvis Adobe Reader, är installerat.

Gå till www.rnhf.se och välj *Arkiv* under rubriken *Allmänt* i vänsterkolumnen. Välj sedan *Gårdsritningar, Rickuls kommun*, så kommer du till en grundmeny där du väljer den by, i vilken den aktuella gården låg.

I menyn för byn klickar du på den gård som du är intresserad av. Då öppnas ett nytt fönster där gårdsritningen visas.

Observera är att det gårdsnamn som visas i bymenyn inte alltid är detsamma som det som står på gårdsritningen. När det gäller registrerade gårdar har jag försökt att få en överensstämmelse med de namn som används i släktdatabasen och fotoarkivet.

För att skriva ut ritningen på en skrivare måste du ladda ned den aktuella filen till den egna datorn. Hur du gör detta är beroende av vilken webbläsare som du använder (Google Chrome, Microsoft Edge/Internet Explorer eller Mozilla Firefox).

Vid gårdsnamnet i menyn visas det ursprungliga ritningsformatet, A3 eller A4. Om du skriver ut en A3-ritning i A4-format, tänk då på att den angivna skalan på ritningen skall multipliceras med cirka 1,4 för att få den verkliga skalan på utskriften. Exempelvis blir skalan 1:200 istället 1:280.

Dåligt vinterväder för skogsbruket

Bengt Brunberg

Mikk Link rapporterar att det inte har varit normala vinterförhållanden i västra Estland under december och januari. På grund av blöta mjuka marker har LM inte kunnat ha några avverkningsmaskiner, det vill säga skördare, som faller, kvistar och kapar träd, i skogen under dessa två månader. Dessutom har marknaden för massaved varit ganska svag under hösten, men genom att avverkningen varit liten börjar efterfrågan på massaved öka nu igen.

Samtidigt är marknaden för vedflis mycket god för skogsägare. Vedflisen används som energiråvara i lokala värmeverk och för att producera vedpellets. Eftersom efterfrågan är hög på skogsenergi så hjälper LM skogsägarna att sälja sådan råvara, om träden har för dålig kvalitet för andra industriändamål, främst al, asp och träd från andra blandade lövskogar.

För avverkning av energiråvara använder LM en lite billigare teknisk lösning: grävmaskiner med en klippströmning (giljotin) på kranen. Maskinen lägger små trädhögar med cirka 6 m längd vid fällningen, så att en skotare (traktor) kan lasta och köra ut dem till bilväg när marken är bärig nog, där de senare flisas.

Drönare i skogsbruket alltmer populärt

Som ni kan se av bilderna här så är de tagna från luften, inte med

Bilder tagna med drönare kan ge bra översikt över skogsbruket.

Foto: Keskkonnaamet

flygplan eller helikopter utan med små så kallade drönare som manövreras från marken. Denna teknik har utvecklats snabbt de senare åren, så drönare är nu på väg att bli ett arbetsverktyg i skogsbruket. Mikk Link meddelar att LM planerar att framöver köpa in sådan utrustning, vilket jag ser som intressant både för deras planering och kommunikation med oss skogsägare.

Först och främst kan man ju skaffa sig en fantastiskt bra överblick från luften, jämfört med att ta sig fram i täta och svårgångna skogsområden. Den överblicken kan man ha stor nytta av i planeringen av vad som ska röjas och avverkas, hur man ska köra med

mera. Drönare kan också underlätta mycket när man ska följa upp till exempel var det finns vindfällen och skogsskador, som träd angripna av granbarkborre. Det finns förstås restriktioner för hur och var man får använda drönare och hänsyn ska tas till andra människor, djurliv, flygplan och annat. Det kan ju för övrigt vara roligt att ha en bra bild ovanifrån av sin egen fastighet med hus och annan mark, så tekniken kan användas på många sätt.

Sannolikt kommer användningen av drönare i skogsbruket att öka väldigt mycket de kommande åren. Jag ser fram emot att detta arbetsverktyg kommer till nytta både för LM och oss skogsägare i Estland.

Mer information

om VKS och LM finns på hemsidorna www.vastrakustensskogsagare.se och <http://www.eramets.ee/eng/> (under uppbyggnad). Ni når VKS via mejl på info@vastrakustensskogsagare.se.

Grävmaskin med klipp avverkar småträd till energiråvara.

Foto: Keskkonnaamet

Medlemsrabatter 2020

Tallink Silja Line

Det avtal som slöts 2016 mellan rederiet och de estlandssvenska föreningarna är förlängt till 2020. I korthet innebär avtalet att vi får 30 procent rabatt på ordinarie priser på hytt och fordon under hela året på rederiets samtliga linjer över Östersjön. Rabatterna gäller vid reguljära resor och kryssningar (ej vid specialkryssningar vid till exempel jul och nyår).

Ring 08-22 21 40 för biljettbokning och ange avtalsnumret **4799**.

I vissa fall kan det bli billigare att utnyttja Club One-rabatter eller andra förmånserbjudanden än medlemsrabatten. Fråga vid bokning om det billigaste alternativet. Observera att det inte går att kombinera medlemsrabatten med Club One-rabatt.

Roosta Stugby

Hembygdsgemenskapens medlemmar har 20 procent rabatt på ordinarie priser. För att se priserna för de olika typerna av stugor, gå till www.roosta.ee/en och välj **PRICE LIST 2020**. För att få information om stugorna, välj **Book** högst upp på sidan. Då kommer du till beställningssidan.

För att få medlemsrabatten, ange rabattkoden **client** i *I have a code*. Välj ankomstdatum och antal nätter och tryck **Search**. Då får du fram det rabatterade priset och kan fortsätta beställningen genom att trycka **Select**.

Endast stugorna med ett och tre sovrum går att beställa via beställningssidan. Övriga stugor kan endast beställas via telefon +372 525 6699 eller med e-post till roosta@roosta.ee. Vid incheckning skall medlemskort uppvisas.

Hyra av bil i Tallinn

Hembygdsgemenskapens medlemmar får rabatterat pris på Autopluss OÜ, autopluss.onepagefree.com.

Kontaktperson Matti Ylä-Ou-tinen, tfn +372 56 566 390, e-post myo@hot.ee. Han talar svenska.

Markägare i Estland!

Vi hjälper dig i följande ärenden som till exempel överlåtelse, arvsärende, bygge, försäljning eller köp av fastigheter.

Ordnar högstbjudande på skogs- och åkermark.

Vänligen kontakta oss:

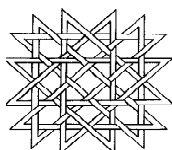
Katrin Schönberg

katrin@jussuecanum.ee

+372 55 24842

Postadress: Jus Suecanum OÜ

Nurme 2, 90501 Haapsalu, Estland

RANNAROOTSI MUUSEUM AIBOLANDS MUSEUM

Aibolands museum 2020

Program:

21 mars kl. 12-14	Folkmusikkafé.
16 maj kl. 18-23	Museinatt "I natt finns tid". Kaffeservering, rökt fisk, pannkakor, båtbur.
28 maj	"Galhamnen - Vanasadam" . Vi öppnar den nya utställningen på museet.
6 juni kl. 11-15	Gamla hamnens marknad. Rökt fisk, näbbgädda.
16-18 juni	Talko på Korsgården, Runö. Invigning av rökbastun.
26 juni	Fest för sång- och dansfestens deltagare. Kvällsmat – Talharpomusik – Kafé.
27 juni	Estlandssvenskarnas fjärde sång- och dansfest vid Kursalen i Hapsal.
29 juli	Olofsdagen på Ormsö.
30 juli	Aibokören håller konsert.
1 augusti kl. 11-15	Gamla hamnens marknad. Rökt fisk.
19-20 september	Etnolaat Tallinnas/Etnomarknad på Rådhusplatsen i Tallinn.

Välkomna!

Adress: Sadama tn. 31/32, Haapsalu

Info: tfn: +372 47 37 165 www.aiboland.ee

ÖPPET: 1 maj-31 augusti, tisdag-lördag kl 10-18.

1 september-30 april: tisdag-lördag kl 11-16.

Söndag-måndag STÄNGT.

NY BOK

"Våra smaker i Nuckö"

Boken har sammanställts av MTÜ Einbi Külaselts och innehåller recept och beskrivningar av alla byar i Nuckö delkommun.

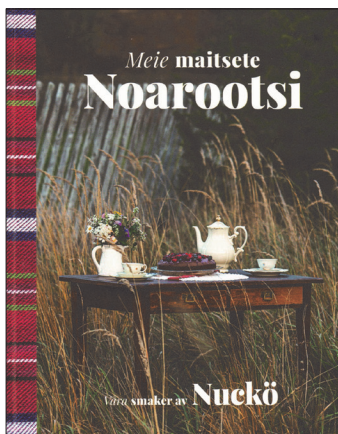
Recepten är gamla estlandssvenska recept med en modern touch. Varje by har en beskrivning samt ett recept.

Boken är trevlig att bläddra i och läsa de korta beskrivningarna av varje by. Den är proffsigt gjord och med vackra bilder.

Pris: 250 kr + porto.

Beställning till majagranbergs@hotmail.com eller tfn 070-798 38 69

OBS! Vi har endast ett begränsat antal böcker!

 TALLINK SILJA LINE

Färjetrafik Stockholm-Tallinn

Baltic Queen och M/S Victoria går alternerande varje dag från Stockholm (Värtahamnen) och Tallinn.

Tidtabell (lokal tid)

Stockholm 17.30 - Mariehamn 00.50

Mariehamn 01.00 - Tallinn 10.15

Tallinn 18.00 - Mariehamn 04.50

Mariehamn 05.00 - Stockholm 10.15

Bokning (för medlemsrabatt):

Tfn 08-22 21 40

Avtalsnumret 4799 skall anges.

För biljettpriser och annan information, se www.tallinksilja.com/sv

Färjelinjen Kapellskär – Paldiski

DFDS Seaways trafikerar färjelinjen mellan Kapellskär och Paldiski.

Avgångstider från Kapellskär:

Måndag - onsdag, söndag	kl 10.00
ankomst Paldiski	kl 20.00
Torsdag-lördag (Sailor)	kl 22.00
ankomst Paldiski fredag	kl 8.00
ankomst lördag och söndag (Sailor)	kl 10.00

Avgångstider från Paldiski:

Måndag-onsdag, lördag-söndag	kl 23.00
ankomst Kapellskär	kl 7.30
Torsdag ej avgång	
Fredag	kl 10.00
ankomst Kapellskär	kl 18.30
Lördag (Sailor)	kl 8.30
ankomst Kapellskär	kl 18.30

Boka med e-post pax@dfds.com, eller på www.dfdsseaways.se. Telefonbokning, tfn 0454-336 80 mån-fred 8-16.30

Föreningen har ingen rabatt på resa detta år.

ROOSTA STUGBY – HELT FÖRYNGRAD!

Roosta Stugby bjuder Er verklig hemkänsla! Bland våra 32 stugor av varierande storlek kan Ni hitta den som passar just Er och är i bruk året om. Inför kommande sommar har Roosta genomgått en förnygringskur och här väntar Er fräscha, bekväma stugor med hög standard. Dessutom erbjuder Roosta mängder av möjligheter till en aktiv vistelse. Kom ensam, med familjen eller med hela släkten. Vi kan betjäna upp till 300 gäster.

Hjärtligt välkomna!

20% rabatt för medlemmar i Rickul/Nuckö Hembygdsförening!

Roosta Stugby

Elbiku, Noarootsi vald, Läänemaa
Telefon +372 472 5190
Mobil +372 525 6699
roosta@roosta.ee
www.roosta.ee/sv

ROOSTA
Holiday Village